

Mondzorg bij radiotherapie

Waarom deze folder?

U krijgt deze folder omdat u een behandeling met radiotherapie start waarbij het mond-, en keelgebied in het stralingsveld liggen.

Problemen in de mond zijn een complicatie bij personen die worden behandeld met radiotherapie (eventueel in combinatie met chemotherapie).

Om deze **neveneffecten** zoveel mogelijk te voorkomen, is het belangrijk dat u de mond goed verzorgt. Deze folder geeft u informatie over **mondzorg**, zodat u de symptomen in een zo vroeg mogelijk stadium kunt ontdekken en daardoor de ernst ervan beperkt kan blijven.

Indien u na het lezen van deze folder nog **vragen** heeft, stel deze gerust aan uw specialist, tandarts, logopedist of verpleegkundige die bij uw behandeling betrokken zijn.

Radiotherapie en mogelijke problemen in de mond?

Radiotherapie remt cellen in hun groei en kan ze doden. De bestraling is gericht op de tumor, maar gezonde cellen in de omgeving van het zieke weefsel raken tijdens de behandeling eveneens beschadigd. Radiotherapie kan de slijmvliezen van de mond beschadigen. Zo ontstaan makkelijker **ontstekingen** van het tandvlees, de tong, het wangslimvlies, het zachte en harde gehemelte, de lippen. Het speeksel kan afnemen en meer kleverig worden. Dit geeft een verhoogde kans op **cariës** (gaatjes) van de tanden. Een **droge mond** treedt vaak op als neveneffect van de bestraling. De **mondopening** kan beperkter worden met nadelig effect op eten, drinken en spreken, maar kan ook het reinigen van de mond bemoeilijken. Het optreden van de klachten en de hevigheid van het ongemak hangen af van persoon tot persoon.

Gebruik van fluorgootjes

Bij voorkeur 4x per dag het gebit poetsen en 1x per dag interdentaal reinigen

TIPS:

- De fluoridebehandeling na het poetsen doen.
- Bij voorkeur vóór het slapengaan gebruiken.

GEBRUIK:

1. Breng een kleine bodem fluoridegel (Elmex medical gel) aan in de lepel zodat elke tandruimte bedekt is met een dun laagje, eventueel te verspreiden met een wattenstaafje.
2. De gevulde lepel over de tanden en kiezen aanbrengen en 5 minuten in de mond houden. De gel niet doorslikken (eventueel hoofd naar voren en een beker onder de kin houden om speeksel of gel op te vangen).
3. De lepel uitnemen, de resterende gel uitspugen **en gedurende 30 minuten niet naspoelen, eten of drinken!**
4. De lepel na gebruik met (lauw) water afspoelen en afdrogen.

WANNEER:

- De fluoridebehandeling start u vanaf de 1ste bestralingsdag **elke dag** (tenzij er een andere frequentie met u is afgesproken) en dit doet u gedurende de hele bestralingsperiode **en nog 6 maanden daarna**.
- **Na deze 6 maanden om de 2 dagen levenslang.**

VRAGEN:

Heeft u vragen, neem dan contact op met onze Afdeling Tandheelkunde: 050 45 22 60
Afdeling Mond-, Kaak-, en Aangezichtschirurgie: 050 45 22 60
Afdeling Radiotherapie: 050 45 28 00
Logopediste: 050 45 24 88
Zorgverpleegkundige: 050 45 20 56

Vóór de start van de radiotherapie

wordt het gebit nagekeken door de tandarts en/of mond-, kaak-, en aangezichts chirurg. Tandelementen, die een ontsteking kunnen geven, worden behandeld of preventief getrokken. Uiteraard ligt de nadruk op tandbehoud. Bestaande tanden krijgen een extra bescherming tegen de bestralings effecten door aanpassing van **fluorgootjes** door de tandarts.

Na de bestraling

wordt de toestand van de mond tijdens elke controle-afspraak bij de mond-, kaak-, en aangezichts chirurg, neus-, keel-, oorarts, radiotherapeut nagekeken en krijgt u verdere informatie over goede **mondzorg**. In de periode van de follow-up bij de artsen en tandartsen wordt beslist wanneer exact met een tandprothese of implantaten wordt gestart.

Wij raden aan

om elk probleem dat zich voordoet in de mond tijdig te melden aan de arts, tandarts, verpleegkundige tijdens en na de bestraling.

Goede **mondzorg** tijdens en na de bestraling te blijven uitvoeren, ook al heeft u weinig tanden of geen gebit meer. Gebruik tijdens het poetsen een tandpasta met voldoende fluor.

Fluorgootjes levenslang op de goede manier te gebruiken.

Dat de eerste controle na radiotherapie bij uw **tandarts** plaatsvindt na 3 maanden. En vanaf dan strikt **3-maandelijks** om eventueel tandbederf na de bestraling te beperken en snel op te sporen.

Elk probleem met een gebitsprothese (pijn, druk...) te melden aan de arts of tandarts.

Met de logopedist aandacht te schenken aan oefeningen voor de **mondopening** in functie van spraak en voeding.